

Vergadering Gemeenteraad van 12-07-2017

Afdeling : Werk, Inkomen en Zorgverlening

Naam opsteller voorstel : Brummans, Kim

Portefeuillehouder : M.J. (Martijn) van den Heuvel

Raadsvoorstel:

RAD-001418

Zaaknummer JOIN:

Z/17/044152

Agendapunt:

Onderwerp

Verordening Individuele Inkomenstoeslag (IIT) gemeente Weert 2017 en Afstemmingsverordening Pw, IOAW, IOAZ gemeente Weert 2017.

Voorstel

De Verordening Individuele Inkomenstoeslag (IIT) gemeente Weert 2017 en Afstemmingsverordening Pw, IOAW, IOAZ gemeente Weert 2017 vast te stellen.

Inleiding

Verordening IIT

De IIT is een inkomensondersteunende maatregel voor bepaalde belanghebbenden die langdurig een laag inkomen hebben en daarbij gelet op de individuele omstandigheden geen vooruitzicht hebben op inkomensverbetering. Op grond van artikel 8 Participatiewet moet door de Raad bij verordening de regels met betrekking tot het verlenen van de IIT (artikel 36 Participatiewet) worden vastgesteld en moet er invulling worden gegeven aan de begrippen langdurig en laag inkomen.

Afstemmingsverordening

Artikel 18 van de Participatiewet benadrukt dat het vaststellen van de hoogte van de uitkering en de daaraan verbonden verplichtingen voor bijstandsgerechtigden maatwerk is. Daarnaast legt een directe koppeling tussen de rechten en plichten van een uitkeringsgerechtigden: het recht op uitkering is altijd verbonden aan de plicht zich in te zetten om weer onafhankelijk te worden van de uitkering. Dit betekent dat de vaststelling van de hoogte van de uitkering niet alleen afhangt van de toepasselijke uitkeringsnorm en de beschikbare middelen van de bijstandsgerechtigden, maar ook van de mate waarin de verplichtingen worden nagekomen. Op grond van artikel 8 Participatiewet dient een Afstemmingsverordening door de Raad te worden vastgesteld.

De regels omtrent afstemming zijn reeds vastgelegd in de Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW, IOAZ gemeente Weert 2015. In verband met een aantal wijzigingen op het gebied van wetgeving is wijziging van de verordening noodzakelijk.

Beoogd effect/doel

De vast te stellen verordeningen vervangen de bestaande Verordening Individuele Inkomenstoeslag (IIT) resp. de Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW, IOAZ gemeente Weert 2015 en optimaliseren en actualiseren beide verordeningen.

Argumenten

Verordening IIT

De regels omtrent de IIT zijn reeds vastgelegd in verordening IIT gemeente Weert 2015. In verband met een aantal wijzingen op gebied van jurisprudentie is wijziging van de verordening noodzakelijk.

De verordening IIT moet worden aangepast naar aanleiding van een recente uitspraak van de Rechtbank Limburg. Hierin heeft de rechter besloten dat het niet mogelijk is om IIT te verstrekken in de vorm van categoriale bijzondere bijstand. Het recht op IIT moet voor elk individu apart worden beoordeeld, er moet individueel maatwerk worden verleend. Om hiervoor te zorgen zijn de uitsluitingsgronden beperkt tot studerende belanghebbenden (artikel 5). Voorheen werd de IIT in beginsel toegekend aan mensen die geheel of gedeeltelijk ontheven waren van de arbeidsverplichtingen, van hen werd op voorhand gesteld dat zij geen zicht hebben op een inkomensverbetering door hun positie op de arbeidsmarkt.

In de verordening is in artikel 3 opgenomen met welke factoren rekening dient te worden gehouden bij de beoordeling. Er worden als het ware handvatten gegeven op basis van welke omstandigheden moeten worden beoordeeld. Een belangrijk onderdeel dat verduidelijking vereist, is artikel 3 lid 1 sub d: een belanghebbende kan op verzoek in aanmerking komen voor IIT als hij naar het oordeel van het college, gelet op de individuele omstandigheden, geen uitzicht heeft op inkomensverbetering. In artikel 3 lid 2 van de verordening zijn de handvatten opgenomen waar men in ieder geval rekening mee moet houden. De kaders voor de voorwaarde "geen uitzicht op inkomensverbetering" zal in beleidsregels verder worden uitgewerkt.

Er is sprake van een verordening IIT die de handvatten geeft om iedere aanvraag individueel te bekijken, daarmee is de verordening in lijn met recente jurisprudentie ten aanzien van de IIT.

Afstemmingsverordening

Door wetswijzigingen zijn de volgende aanpassingen in de verordening gedaan.

In artikel 6 van de verordening is lid 3 toegevoegd. Wanneer er een verlaging is opgelegd kan het zijn dat deze verlaging door beëindiging of intrekking van de uitkering niet (volledig) ten uitvoer kan worden gebracht. Artikel 6 lid 3 van de verordening geeft nu de mogelijkheid om de verlaging alsnog ten uitvoer te brengen. Voorwaarde hiervoor is dat belanghebbende binnen zes maanden na beëindiging of intrekking van de uitkering opnieuw een uitkering gaat ontvangen.

In artikel 8 van de verordening zijn de gedragingen weergegeven en wordt weergegeven onder welke categorie ze vallen. In artikel 10 wordt dan de hoogte en duur van de verlaging weergegeven per categorie. Er zijn drie categorieën en bij de tweede categorie, waar sprake is van een verlaging van 50% van de uitkeringsnorm gedurende een maand, is de volgende toevoeging gedaan:

3°. het niet meewerken aan de verplichting tot medewerking als bedoeld in artikel 17, tweede lid, van de Participatiewet waaronder:

- a. het niet dan wel niet tijdig voldoen aan een oproep om op een aangegeven plaats en tijd te verschijnen in verband met arbeidsinschakeling of re-integratie;*
- b. het niet dan wel niet tijdig voldoen aan een oproep om op een aangegeven plaats en tijd te verschijnen in verband met het afnemen van de taaltoets zoals bedoeld in artikel 18b, tweede lid, tiende en elfde lid van de Participatiewet;*

Eerder vielen de gedraging 3°, a onder de derde categorie, waardoor er sprake is van een verlaging van 100% van de uitkeringsnorm gedurende een maand. Dit is echter niet

proportioneel in alle gevallen. Voor het te laat komen op een afspraak met betrekking tot re-integratie, hetgeen het re-integratietraject niet in het geding brengt, is het niet in proportie om altijd een verlaging van 100% op te leggen.

Met betrekking tot het afnemen van de taaltoets, zoals aangegeven onder 3°, b, was voorheen nog niets geregeld. Op het moment dat belanghebbenden niet meewerkten omtrent het afnemen van de taaltoets had het college tot op heden geen grond om een maatregel op te leggen. Door toevoeging van artikel 8 3°, b kan dat nu wel.

Daarnaast is nieuw in de verordening opgenomen dat het college een waarschuwing kan geven als er sprake is van een gedraging van de eerste en tweede categorie als bedoeld in de artikelen 8 en 9 (gedragingen omtrent IOAW en IOAZ). Een waarschuwing kan niet gegeven worden wanneer het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting plaatsvindt binnen een periode van een jaar te rekenen vanaf de datum waarop eerder aan de belanghebbende een schriftelijke waarschuwing is gegeven.

Als laatste is artikel 15 aangepast. Dit artikel geeft aan dat er een verlaging van 20% wordt opgelegd wanneer belanghebbende niet voldoet aan de nadere verplichtingen die zijn opgelegd als bedoeld in artikel 55, zoals bijvoorbeeld het zich onderwerpen aan een noodzakelijke behandeling van medische aard op advies van een arts. Voorheen stond dit in artikel 12 lid 5 Afstemmingsverordening 2015 en diende er een verlaging van 50% te worden opgelegd.

Er is sprake van een Afstemmingsverordening waarin meer maatwerk kan worden geleverd met betrekking tot het afstemmen van een uitkering.

Kanttekeningen en risico's

Afstemmingsverordening

De zinsnede 'het verlenen van medewerking aan een oproep om op een bepaalde plaats en tijd te verschijnen in verband met de arbeidsinschakeling' in artikel 17 lid 2 Participatiewet (oud), zorgde voor veel onduidelijkheid in de praktijk. Veel gemeenten dachten namelijk dat door deze toevoeging de mogelijkheid om op te schorten bij het niet verschijnen voor oproepen in verband met de arbeidsinschakeling aanwezig was. Dit is echter niet het geval. Kennelijk ziet de wetgever nu ook in dat het niet nakomen van oproepen in het kader van de arbeidsinschakeling betrekking heeft op de doelmatigheid en niet op de rechtmatigheid van de bijstand. Bij het niet nakomen van de verplichting om mee te werken aan een onderzoek naar mogelijkheden tot arbeidsinschakeling moet de gemeente de uitkering verlagen (artikel 18, vierde lid, onder h, PW). In het per 1 januari 2015 aangescherpte maatregelenbeleid is een verlaging van de uitkering van 100% ook mogelijk. Hierdoor is opschorting als extra wettelijk instrument in de genoemde gevallen niet meer noodzakelijk. De wijziging van artikel 17 lid 2 Participatiewet voorziet hierin.

Financiële gevolgen

Er zijn geen financiële gevolgen. Het vastgestelde beleid kan worden ingevuld binnen de huidige capaciteit.

Uitvoering/evaluatie

Het kwaliteitsteam licht de medewerkers van de afdeling WIZ, waaronder De Vraagwijzer, in over de wijzigingen van de twee verordeningen. Dit gebeurt binnen hun reeds bestaande takenpakket.

Communicatie/participatie

Niet van toepassing.

Advies cliëntenplatform minima (CPM)

Het advies van het cliëntenplatform minima Weert d.d. 21 april 2017 luidt als volgt:

Verordening IIT

“Onder art. 3 is met name beschreven wie recht hebben op een individuele inkomenstoelage. Er is dus geen sprake meer van uitsluitingsgronden. Daarnaast wordt rekening gehouden met persoonlijke omstandigheden. Er is dus sprake van meer maatwerk.

De hoogte van de uitkering is aangepast op basis van de ontwikkeling van de consumentenprijsindex volgens het CBS, met als basisjaar het jaar 2017.

Wij kunnen instemmen met de aanpassingen/wijzigingen in de “Verordening individuele inkomenstoelage gemeente Weert 2017”, met ingang van 1 juli 2017.

Omdat er meestal sprake is van maatwerk achten wij het van belang dat de medewerkers van de Vraagwijzer goed geïnstrueerd worden omtrent de inhoud en de aanpassingen van de verordening. Zij zijn meestal de eerste medewerkers die geconfronteerd worden met aanvragen van minima.”

Afstemmingsverordening

“De voornaamste wijzigingen/aanpassingen hebben betrekking op een uitbreiding op het niet nakomen van de niet geüniformeerde verplichtingen met betrekking tot de arbeidsinschakeling, alsmede het niet nakomen van overige verplichtingen (art. 15). Daarnaast is de waarschuwingsbrief opnieuw geïntroduceerd.

Wij kunnen instemmen met de aanpassingen/aanvullingen in de “Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Weert 2017”, met ingang van 1 juli 2017. Wij achten het van belang dat de medewerkers van de Vraagwijzer goed geïnstrueerd worden omtrent de inhoud en de aanpassingen van de afstemmingsverordening.”

Advies raadscommissie

-

Bijlagen

- Verordening Individuele Inkomenstoelage gemeente Weert 2017;
- Afstemmingsverordening Pw, IOAW, IOAZ gemeente Weert 2017;
- Advies cliëntenplatform Minima Weert.

Bijbehorend ontwerpraadsbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Weert,
wnd gemeentesecretaris, de burgemeester,

G. Brinkman

A.A.M.M. Heijmans

Nummer raadsvoorstel: RAD-001418

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 06-06-2017;

besluit:

De Verordening Individuele Inkomenstoeslag (IIT) gemeente Weert 2017 en Afstemmingsverordening Pw, IOAW, IOAZ gemeente Weert 2017 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 12-07-2017.

De griffier,

De voorzitter,

M.H.R.M. Wolfs-Corten

A.A.M.M. Heijmans